

סוכה פרק ראשון סוכה

יא.

עין משפט
נר מצוה

א [טושה] אר"ח ס"י תרכ"ו
 ס"י 13:
 ס"ב ב מ"י פ"ה מהלכות
 סוכה הלכה ג' ס"ג ס"ג
 עשין מג טור ש"ע א"ח
 ס"י תרכט ס"ף ג'
 ס"ב ג מ"י שם הלכה י'
 ס"ג ס"ג טו"ש א"ח
 ס"י תרכט ס"ף ג'
 ע"ד מ"י וס"ג ט"ו טור
 ש"ע א"ח ס"י תרכ"ו
 ס"ף ג'
 ע"א ה מ"י שם טור ש"ע
 שם ס"ף ג'
 ע"ב ו מ"י שם הלכה א'
 ס"ג ס"ג טו"ש א"ח
 ס"י תרכט ס"ף א'
 ע"ג ז מ"י שם הלכה י'
 ס"ג ס"ג טו"ש א"ח
 ס"י תרכט ס"ף ג'
 ע"ד ח מ"י פ"א מהלכות
 א"ח הלכה יד ס"ג ס"ג
 עשין ט'

לעני רש"י
 טרלי"ד (טריליוני)
 להביא גפן על כלותאוא.
 איר"א (איר"א) קיסוס
 (צמח מטפס).

רבינו חננאל
 בעשה לשם סוכה בס"ק
 עצמה. אמר ליה רב
 הונא, שמואל אומר צריך
 לנענע אף על פי שחכמה,
 אבל רב מכשר אפילו
 בלא נענוע, אלא כיון
 שקצו והוציא מתורת
 מהוברין דיו, כן הא דרב
 עמרם חסידא תלה ציצית
 על שמואל מיהא דתני
 בפרומא דאניש ביתיה,
 תלמיא קודם שחתך ראשי
 החוטין ויפירי החוטין
 זה מזה, אתא לקמיה
 רב חיאי בר אשי אמר
 ליה הכי אמר רב מפסיק
 ראשי חוטין וכשרין. ש"מ
 מדקאמר רב גבי ציצית
 פסיקתא זו היא עשייתן,
 כך שמע מינה דרבי סוכה
 קציצתן מן הקרקע של
 גפן ושל דלעת ושל קיסוס
 היא עשייתן. ואקשינן
 על שמואל מיהא דתני
 ר' חייא, תלמיא קציצת
 לשתי קרנות, והחוטין
 מתוחין מזה הקרן לזה
 הקרן כמתחיות חוטין
 במבטת, ואחר כך פסק
 באמצע ותפסרו הקרנות
 כשרין, שמונא בכל
 קרן ציצית כמתוחות, הגה
 בפסיקה בלבד [בשרין],
 דלא בעינן מעשה אחר,
 אלא אמרינן זה מעשה
 הוא חשוב, ודחינן להאי
 דתני ר' חייא, כגון
 הקושר ועשה מעשה אחר
 שפסק ביניהם. והא אתא
 לאשפטין, מהו דתימא

אי קביעי להו בקינפות. א"ע"פ שזה יש לה גג וזה אין לה גג מ"מ
 לא חשיב גג כיון דאין גבוהין עשרה וצניניהם אית זיה חדא
 לריעותא דנקליטין אין לה גג וגבוה עשרה וקינפות יש לה גג
 ואין גבוהים י' **בותר** לישן בבית חתנים בסוכה א"ע"פ שיש
 לה גג וא"ע"פ שגבוהה עשרה. אין
 הלכה כן דלמרינן בחוף פירקין
 (דף יט:) א"כ אשכחיה לרב יוסף
 דגני זכילת חתנים בסוכה אמר כמאן
 כר"א משמע דלא שרי אלא בלא גג
 ואמר בפרק הישן (לקמן דף כו.) רב
 שרא ליה לרב אבא זבדלל למיגני
 זכילת חתנים בסוכה משום זקי
 כלומר דלמטער פטור מן הסוכה
 משמע דהא ללא הכי אסור צביש לה
 גג או כלידך לישנא דשמואל בגבוה
 עשרה וא"ע"פ שאין לה גג.
דרב עמרם חסידא רמא תברתא
לפרומא דאניש ביתיה.

וכן רב יהודה פרק התכלת (מנחות
 דף מג.) דקסברי לילה זמן זמנית ולא
 מנחת עשה שהזמן גרמא הוא ועשי
 חייבות כרצונן דפרק התכלת (שם)
 דלמרי הכל חייבין ציצית נשים
 ועבדים ור"ש פותר צנינים וכוותיה
 ק"ל מדדמיק גמרא צריש פרק שני
 דזבחים (דף יח:) לאוקומי תנאי התם
 כולהו כר' שמעון דממעט כסות לילה
 ומרבי כסות סומא ועודל דר' יהודה
 בר אילעאי פ' זמנה מדליקין (שם)
 ד' כה: ועס) שהיו תלמידי מחזיני ממנו
 כנפי כסותן דלמרינן ואינוהו סבור
 גזרה משום כסות לילה ואיכא טעמא
 אחריתא פ' התכלת (מנחות מ:) ומדנקט
 האי טעמא שמע מינה דהוא עיקר
 ועוד בפרק זמנה מדליקין (שם מ:)
 גבי האי דפריז דכי הכי דמרבי שאר
 בגדים לענין טומאה נרבי נמי לענין
 ציצית מאשר תכסה זה ומשני דהוא
 מיציעי לרבות כסות סומא ומייתי
 צרייתא דר"ש שמע מינה דכן הלכה
 וסמס צרייתא דפ"ק דקדושין (דף לז:
 ועס) גבי מנחת עשה שהזמן גרמא
 דקחשיב ציצית ועוד דרצנן דר"ש מוקי
 פרק התכלת (מנחות דף מג:) ורואיתס
 אותו לכתיב ורואיתס וזכרתם ראה
 מנחה זו וזכור מנחה אחרת התליה
 זה ואינו זו קריאת שמע אלמא קסברי
 קריאת שמע דלורייתא וקיימנא לן
 דקריאת שמע דרצנן צ"מ מי שמתו
 (בבבט דף כה.) ומיניהו מזה אין ראה
 דהא רב זכילת דלמרי ק"ש דרצנן
 ואשכחן דרמא תכלתא לפרומא דאניש
 צייתא דפרק התכלת והוא דריש כלידך
 תנא דריש וזכור מנחה אחרת
 ואינו זו כללית ועוד יש ראה מפרק
 שני דזבחות (דף ד:) דלמרי רב יוסף
 כמה מעליא הא שמעתא דבמעבדא
 (אמרי) לא (אמר) מנחת ציצית זבילה
 ומסיק דלתחולי הו מתחלי וכיון
 דמתחלינן גמרינן משמע מהא דלילה
 לאו זמן ציצית: **פסיקתא** זו היא עשייתן. גרע עשהה מן
 הקוים ומן הגרדין דלעיל (דף ט.) דאף על פי שעושין אחרי כן
 הציצית לגמרי לא חשיבין ליה עשייתן משום דבעינן תליה לשם מנחה:
 פסולין

ה"ג וזים נמי א"ע"ג דלא גבוה עשרה כיון דקביעי הוי אוהלא דלא
 גרע מקינפות. והך מלתא שמעתא צאפי נפשה הוא דלא מימא ציט
 ככילה דאי לא גבוה לישמרי להויא ראשו מוח לחלון: **כילת חתנים**
 אינה כשאר כילה ואין עושין לה גג והיא סביבות המטה וגגה
 משופע כשל נקליטין: ליהו קינפות.
 ולפסלה אף צפחות מ"י: לגבי קינפות
 לא קביעי. לחשוב כמותה ליפסול
 אף צפחות מ"י: לגבי כילה קביעי.
 הלכך אינהו פסלי צ"י אפילו לית להו
 גג וכילה לא פסלה אפילו צ"י כי לית
 לה גג: כר' יהודה. לקמן מפרש
 בפרק הישן: ויהוהם היינו ישינים
 חתה המטה. דמטע לגבי סוכה אהל
 עראי הוא שמסלקין אותה ממקום
 למקום: **דלגבה עשויה**. לשכב על
 גבה ולא תחתיה להיות לו אהל הלכך
 לאו שם אהל עליה וטעמא לאו משום
 עראי הוא אלא לאו שמה אהל: אצל
 כילה דלפניה עשויה. ולאחל הלכך
 שם אהל עליה וא"ע"ג דעראי הוא
 לא מייפקע שמה קמ"ל רבה דטעמא
 דרבי יהודה התם כו': **בותר**
הדלה. טרלי"ד זלע"ז: קיסוס.
איר"א זלע"ז והוא גדלה כגפן:
פפונה. שאין מסכיין בנמוכר דלמרי
 מר (דף יג.) באספך מנרין ומיקצן
 צפולת גורן ויקצן הכתוב מדבר: או
הרבה מהן. ומצטנן צרוב: או
שקלן. אף לאחר שסככה צהן ולא
 דלמרינן תחילת עשייתה צפול
 ופסולה: זה הכלל. גמרא (ט"ז) יליף
 לה: ואין גידולו מן הארץ. כגון עורות
 בהמה ואפילו לא מקבלי טומאה כגון
 שמוסרין מלאכה: **גב' וסיב**. רב
 יוסף וקאמר הכי הוה דתני או
 שקלן כשרה אמר רב עלה נהי דאין
 צריך לחזור ולסותרה כולה אצל צריך
 הוא לנענע קלת אותם שהוסככו
 צמחבר לאחר קלייתן דתהוי להו הך
 טעשייה דאי לא פסולה משום טעשה
 ולא מן העשוי (שם) דהכי משמע סוכות
 טעשה כשאתה עושה אותה תהא
 ראויה לטובה ולא מן העשוי צפול
 שאינו ראו לטובה ואתה מתקנו
 צמיקון מועט כי האי דמכשר לה
 צקלייה ולא דער סתר לה ומיניהו
 נענוע קרוב לסתירה הוא שמגביה
 כל אחד לבדו ומיניהו וחסור ומגביה
 את חזירו ומיניהו: **אהדרינהו רב**
יוסף לאפיה. צכעס: **אשכורי**
מכשר. בלא נענוע דקסבר קלייתה
 זו היא גמר עשייתה. והכי דמי
 טעשה ולא מן העשוי כגון המוטע
 בגדיש לעשות לו סוכה [טו]. שהסוכין
 היה מלאו ואינו נוגע בו לעשות
 שום טעשה אלא פוחת אחת מדפנותיו
 וכנס לעומקו ונוטל העומרים
 ומשליך והסוכה נעשית מאליה
 דפנותיה וסככה אצל זה שקלין זהו
 טעשה שלה שנגמר בהכשר: **רמא**

תכלתא. הטיל ציצית: **לפרומא דאניש ציטיה**. לטלית אשתו
 דקסבר לילה זמן ציצית הוא ורואיתס אותו (במדבר טו) פרט לכסות
 סומא א' אצל כסות לילה חייב והוא מנחת עשה שלא הזמן גרמא
 ושם חייבות: **תלאן**. לציצית בזכנות הטלית חוט אחד כפול ד'
 ותחבו צבין ועודנו חוט א' כפולו והרי הן שמונה כפלים ופוסק ראשין שלהן ונעשין שמונה חוטין ורב עמרם שכן ולא פסקו עד שטעשה
 כל הגדלים וקשריהם ושמנאלת עשוין כפול דאין זה אלא חוט אחד ואתא לקמיה כו': **הטיל לב** קטנות אחרת. **הטיל לב** קטנות אחרת. **הטיל לב** קטנות אחרת.
 כפלים ארוכין כשעושי שמי ציצית ותחבו ראשו אחד צכנף זה וראשו אחר צכנף זה וכפף הראשין עד שהגיעו זה לזה לאמצע ארכה:
מאי לאו קושר. עשה הגדיל צו וצו ואחר כך פסק אמצעה ונעשו שמים וא"ע"פ שנעשו צפול דכולה קודם שנפסקה חוט אחד הוא:
 בעינן

א) [לקמן כא:] (ט) לקמן
 א) [לעיל ט:] (ד) [ד"ק]
 קב. ע"ז ז. (ט) [מנחות
 ג.מ.] ו אף גבוהים י'
 מ"מ לא חשיב גג כיון דאין
 גבוהים י' כ"ה בס"א:
 (י) [ז"ל אמרי]

הגהות הב"ח
 (ה) במשנה כל דבר שהוא
 מקבל טומאה:

גליון הש"ס
 רש"י ד"ה לפרומא כו'
 אבל כמות לילה חייב. עי
 בשער המלך פ"ג מהלכות
 ציצית:

מוסף רש"י
 לא אתי אהל ארעי
 ומבטל אהל קבץ.
 להקיר שם הסוכה מאן
 (לקמן כא.) הדלה עליה.
 היס ופסק עליה כעין
 דלת שקורין טריל"א
 (מ"ל ט.) ואת הקיסוס.
 עשן המתפשט מאד
 ושרשו כאלן ועיקרו כליף
 וקורין לו איר"א ומתפשט
 לעולם על המות (שם).
 רמי תכלתא לפרומי
 דאניש ביתיה. היה
 מניח ציצית לבגד שמתכסה
 בו אשתו (מנחות ג.).

רבינו חננאל
 (א) [ד"א] בית נמי בדיאת
 ביה י' טעמים אלא שבע
 לי למימר, אלא שבע
 מינה אפילו פחות [מ']
 טעמים כיון דקבוצה אהא.
 דלא גרע מקינפות.
 לישנא אחריתא אמר רב
 יהודה אמר שמואל מותר
 לישן בבית חתנים בסוכה
 לפי שאין לה גג,
 וא"ע"פ שגבוה י' טעמים.
 מיתבי הישן בבית
 חתנים כו'. ואסיקנא
 נקליטין לגבי קינפות אלא
 קביעי. נקליטין לגבי כילה
 קביעי. דרש רבא בר רב
 הונא מותר לישן בבית
 בסוכה, וא"ע"פ שיש לה גג
 וא"ע"פ שגבוה י' טעמים.
 כמאן כו' יהודה דאמר
 נהוגין היינו שהיינו ישינים
 תחת המטה בסוכה כו'.
 קסבר לא אתא אהלי עראי
 ומבטלי אהלי קבע. לא
 שני כילה ולא שני מטה
 לא מבטליה סוכה. הדלה
 עליה את הגפן ואת הדלעת
 כו'. יתיב רב יוסף וקאמר
 הא דתני או שקצנן כשרה,
 אמר רב עלה וצריך לנענע
 אחר שקצנן, כלומר צריך

(ב) כ"י ד"ל.